

**Cofnodion cyfarfod Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi gynhaliwyd
ar y 15 Tachwedd 2016 yn Neuadd Dyfi, Aberdyfi**

YN BRESENNOL

Y Cyng. Dewi Owen, Anne Lloyd Jones, Mike Stevens (Cyngor Gwynedd), Y Cyng. David Richardson (Cyngor Cymuned Aberdyfi), Y Cyng. Brian Bates (Bad Achub), Mr W Bracewell (Partneriaeth Aberdyfi), Mr Dave Williams (Pwyllgor Gwelliannau a Hysbysebu Aberdyfi), Mr Desmond George (Clwb Hwyllo Dyfi), Mr James Bradbury-Willis (Siambr Fasnach Aberdyfi), Mr Neil Storkey (Clerc/Sylwedydd ar ran Cyngor Cymuned Aberdyfi)

Hefyd yn bresennol:

Swyddogion

Barry Davies	-	Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig
William Stockford	-	Harbwr Feistr Aberdyfi
Glynda O'Brien	-	Swyddog Cefnogi Aelodau
Mererid Watt	-	Cyfieithydd

Ymddiheuriadau: Y Cyngorydd Mandy Williams-Davies (Aelod Cabinet Economi), Mr Nick Dawson (Outward Bound), Mr Nigel Willis (Clwb Cychod Aberdyfi), Mr Llyr B. Jones (Uwch Reolwr Economi a Chymuned)

1. **ETHOL CADEIRYDD**

Penderfynwyd: Ail-ethol y Cyngorydd Dewi Owen yn Gadeirydd i'r Pwyllgor hwn am y flwyddyn 2016/17.

2. **ETHOL IS-GADEIRYDD**

Penderfynwyd: Ail-ethol y Cyngorydd Anne Lloyd Jones yn Is-gadeirydd i'r Pwyllgor hwn am y flwyddyn 2016/17.

3. **DATGAN CYSYLLTIAD PERSONOL**

Ni dderbyniwyd datganiad o gysylltiad personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

4. **COFNODION**

Cyflwynwyd: Cofnodion cyfarfod Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi gynhaliwyd ar y 10 Mawrth 2016.

Penderfynwyd: Derbyn a chymeradwyo'r cofnodion fel rhai cywir.

4.1 Materion yn codi o'r cofnodion – Eitem 2.1 (c) Cynnal a Chadw

Adroddodd Mr Des George ei fod yn parhau i ymchwilio i ddyluniad winsh bwrpasol ar gyfer defnydd gan gychod sy'n cael eu lansio ac yn glanio wrth y Clwb Hwyllo.

5. ADRODDIAD Y SWYDDOG MORWROL

Cyflwynwyd: Adroddiad y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig, Mr Barry Davies, yn diweddarar y pwyllgor ar faterion rheolaethol yr Harbwr gyda chyfeiriad penodol at y canlynol:-

(a) Yr Harbwr

- Nodwyd mai haf eitha' cymysglyd a fu o ran tywydd ond cafwyd cychwyn gwych i'r tymor yn ystod gwyliau Sulgwyn pryd fu'r traethau a'r harbwyrau yn brysur iawn.
- Mai 24 cwch ymwelwyr a ddaeth i'r harbwr sydd yn ffigwr gweddol sefydlog
- Bod cynnydd yn y nifer o gychod pŵer a badau dŵr personol
- Bod 79 cwch wedi eu cofrestru ar angorfeydd er yn nifer llai na'r gorffennol 'roedd hyn yn adlewyrchu effaith yr economi gan nodi bod 110 o lefydd gwag yn Hafan Pwllheli
- Fodd bynnag roedd gan Aberdyfi fantais i ddenu ymwelwyr o safbwynt atyniad y traeth a'r gweithgareddau lleol
- Bod cydweithrediad y contractwr lleol wedi gwella eleni a hyderir y byddir yn adeiladu ar y berthynas. Fodd bynnag roedd angen cydweithrediad pellach ynglŷn â'r tystysgrifau angorfeydd perthnasol
- Mewn ymateb i ymholiad ynglŷn â hysbysebu i ddenu mwy o ymwelwyr, esboniwyd nad oedd cyllideb ar gael a bod y Gwasanaeth Morwrol wedi buddsoddi yn sylweddol yn y gorffennol mewn cylchgronau megis "Practical Boat Owner" ond ni welwyd gwerth ychwanegol drwy hysbysebu. Nodwyd ymhellach bod Gwynedd yn elwa o ran niferoedd cychod pŵer a badau dŵr personol ac nid oedd llithrfa Aberdyfi wedi ei ddylunio ar gyfer cymryd cynnydd yn y nifer o gychod.
- Sicrhawyd nad oedd unrhyw broblemau wedi deillio gyda Badau Dŵr Personol yn lansio o Ynys Las eleni a chadarnhawyd bod staff yr harbwr wedi treulio mwy o amser ar y dŵr eleni

(b) Cod Diogelwch

Nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig y byddai'n anfon copi electroneg i aelodau'r Pwyllgor ac os nad oedd gan Aelodau gyfeiriad e-bost iddynt adael iddo wybod. Nodwyd nad oedd y cod yn statudol ond yn ymarferiad da. Byddai archwilwyr o Harbwr yng Ngogledd Iwerddon yn archwilio'r cod a hyderir y gallent gael sgwrs gyda Chadeirydd y Pwyllgor Ymgynghorol hwn. Apeliwyd ar yr Aelodau i ddatgan os oedd ganddynt unrhyw faterion sy'n creu pryder.

O safbwynt honiadau diweddar ynglŷn ag aflonyddwch ar y dolffiniaid, sicrhawyd bod yr Harbwr Feistr wedi trafod gyda pherchnogion y Badau Dŵr Personol ac ar y pryd nid oeddynt yn ymwybodol eu bod yn achosi unrhyw aflonyddwch na niwed.

Mewn ymateb i gais y Cadeirydd ynglŷn â threfniadau yswiriant ar gyfer cychod pŵer a Badau Dŵr Personol, esboniwyd bod yn rhaid i berchnogion gyflwyno tystiolaeth drwy gyflwyno'r wybodaeth ar ffurflenni cofrestru. Nodwyd ymhellach na chaiff unigolion rhwng 16 - 18 oed yrru Badau Dŵr Personol oni bai bod ganddynt gymhwyster priodol. O safbwynt Badau Dŵr Personol yn lansio o'r Leri, yn anffodus nid oedd Ceredigion wedi mabwysiadu 'run cynllun a Gwynedd.

Nododd Aelod nad oedd pob Badau Dŵr Personol yn achosi pryder a bod y mwyafrif yn cydymffurfio a'r rheolau.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol ynglŷn â phryder am ddiogelwch ar y traethau, a chyfeiriwyd yn benodol at y trychineb a ddigwyddodd yn Abermaw yn ystod yr haf pan fu i ddau fachgen ifanc gollu eu bywydau yn y môr, nodwyd y pwyntiau canlynol:

- Bod trafodaeth yn cael ei gynnal gyda Chyngor Tref Abermaw, Aelod Seneddol Dwyfor/Meirionnydd, a chynrychiolwyr y Bad Achub i adolygu'r trefniadau diogelwch
- Nodwyd nad oedd cyllideb ar gael i benodi achubwyr bywyd o fewn y Gwasanaeth o ystyried y toriadau ariannol a phenderfyniadau anodd a wynebai'r Aelodau etholedig
- Ar hyn o bryd, nodwyd bod adolygiad yn mynd rhagddo o'r trefniadau oddi fewn Gwasanaeth Morwrol er ceisio adnabod cyfleon angen bosibl ar gyfer rheoli a goruchwyllo traethau.

Mewn ymateb, nodwyd y pwyntiau ychwanegol canlynol:

- (a) Cynigodd Mr James Bradbury-Willis y byddai'n gallu, mewn ymgynghoriad a'r Harbwr Feistr, roi erthygl yn llyfryn Aberdyfi i dynnu sylw at ymgyrch diogelwch morwrol, ac y gellir nodi'r manau perygl ar gyfer nofio yn Aberdyfi ar adegau pan bydd y llanw ar drai. Yn ogystal, roedd yn gyfrifol am dudalen "Facebook" Aberdyfi ac os byddai angen rhoi unrhyw hysbysiad ar y dudalen byddai'n fwy na pharod i wneud hynny.
- (b) Nododd cynrychiolydd y Bad Achub bod modd i'r Bad Achub ymgymryd ag uwchraddio'r arwyddion ynglŷn â llanw uchel ynghyd a manion eraill oherwydd fe fyddir yn ffaelu'r gymuned os na fyddir yn gwneud hyn.
- (c) Awgrymwyd ar y ffordd ymlaen i gynnal trafodaethau gyda'r Harbwr Feistr / Mr Dave Williams (Bad Achub), y Swyddog Traethau i lunio fframwaith ar gyfer uwchraddio arwyddion ar gyfer Aberdyfi a Thywyn.

Penderfynwyd: (a) Derbyn a nodi'r uchod.

(b) Cymeradwyo i gynnal trafodaethau fel amlinellir yn (c) uchod.

(c) Mordwyo

Braf ydoedd nodi bod cysondeb yn y cymhorthion mordwyo a bod dau rybudd i forwyr mewn grym yn yr Harbwr sef bwi rhif 1 a chymhorthydd mordwyo arbennig ddim ar ei safle.

O safbwynt cynnal a chadw, apeliwyd ar aelodau'r Pwyllgor os oedd ganddynt unrhyw bryderon iddynt roi gwybod i'r Harbwr Feistr yn ddi-oed.

Cyflwynodd yr Harbwr Feistr ei raglen waith am y misoedd nesaf a oedd yn cynnwys:

- Adeiladu meinciau newydd ar gyfer promenâd Tywyn
- Cydweithio gyda'r Outward Bound i adnewyddu'r grisiau i Fryn Llestair (Picnic Island)
- Gwaith ar y cwch pŵer
- Wedi dechrau i adnewyddu'r llwybr pren o Bont y Brics i lawr i'r traeth
- Tacluso'r gerddi o gwmpas yr harbwr
- Cydweithio gyda'r contractwr lleol ynghylch yr angorfeydd
- Gwaith i'w wneud ar y lanfa
- Gwaith yn Nhywyn ar y cwch ymdrochi
- Paentio arwyddion "Dim Cŵn"
- Atgyweirio'r llithrfa a'r grisiau

Cymerwyd y cyfle i ddiolch i'r Harbwr Feistr a'r staff am y gwaith clodwiw a wneir yn yr Harbwr.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(ch) **Materion Staff**

Adroddwyd ar y newidiadau yn nhermau staffio yn yr Harbwr, gan nodi bod y cymhorthydd harbwr i'w ganmol am ei waith ac er sicrhau cefnogaeth a pharhad i'r gwasanaeth ar draws y sir estynnir cyfnod cyflogaeth y Cymhorthyddion Harbwr Aberdyfi ac Abermaw hyd at ddiwedd mis Rhagfyr 2016. Fe fydd y Gwasanaeth yn ystyried y posibilrwydd i ymestyn y gyflogaeth yn hirach i'r flwyddyn newydd er sicrhau bod gwaith allweddol yn cael ei gwblhau cyn dechrau'r tymor nesaf. Fe fydd yn ofynnol i'r staff gynorthwyo o bryd i'w gilydd yn Harbwr Abermaw.

Ategodd y Cynghorydd David Richardson bod gwaith y tîm yn Aberdyfi wedi bod yn ardderchog a'u bod wedi bod yn rhagweithiol yn hytrach nag adweithiol. Maent wedi bod yn llysgenhadon gwych i Aberdyfi a hyderir y bydd y trefniant yn parhau.

Mewn ymateb i sylw wnaed gan aelod ynglŷn â'i siom na ellir cyflogi goruchwyliwr traeth yn Aberdyfi ac na fyddai Gwobr Traeth yn cael ei gyflwyno i'r dyfodol, eglurwyd bod hyn oherwydd toriad yng nghyllideb y Gwasanaeth. Yn ogystal nid oedd ansawdd dŵr ymdrochi yn Aberdyfi yn cyfiawnhau i gyflwyno cais am Wobr Traeth y Faner Las.

Nododd Aelod ei bod yn well peidio derbyn Gwobr o gwbl nai golli oherwydd ansawdd y dŵr ac y byddai'n fwy manteisiol i gyfrannu costau cyflwyno cais am wobwr tuag at gyfleusterau cyhoeddus neu wneud y traeth yn fwy diogel. Roedd consensws barn ymysg yr aelodau na fyddai'r wobwr yn gwneud gwahaniaeth i brysurdeb Aberdyfi 'prun bynnag.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(d) **Materion eraill**

Nodwyd bod y berthynas a'r cydweithio rhwng y pysgotwyr a'r Harbwr Feistr wedi gwella ond bod angen i'r pysgotwyr gadw eu celfi ac offer yn daclus rhag achosi risg i ddefnyddwyr yr Harbwr.

Mynegwyd hefyd am bryder o waredu anghyfreithlon ar dir dan gyfrifoldeb y Cyngor ger y Clwb Golf. Nodwyd bod asbestos i'w waredu gan gwmni arbenigol ar gost o oddeutu £10k-£15k. Hyderwyd y gellir cael neges drwy gynrychiolydd Cymdeithas Pysgodfeydd Bae Ceredigion i'r pysgotwyr adnabod yr offer maent yn awyddus i'w gadw ond yn naturiol y byddai'n ofynnol cael lle iddynt fel storfa i'r dyfodol.

Nododd cynrychiolydd y Clwb Hwyllo y byddent yn barod i gyfrannu at gostau i gael sgip gan fod ganddynt hwythau offer i'w gwaredu.

Awgrymodd y Cadeirydd:

- Os byddai modd gosod ffens dolen gadwyn o amgylch y tir i rwystro unigolion i fedru gwaredu deunydd yn anghyfreithlon
- yn dilyn cael gwared a'r asbestos y byddai modd i unigolion lleol ddod at ei gilydd i glirio'r tir ac efallai y byddai modd gofyn i'r Cyngor Tref am gyfraniad tuag at y costau

Penderfynwyd: (a) Cymeradwyo i'r Harbwr Feistr drafod gyda'r Cyngor Cymuned er mwyn trefnu grŵp cymunedol i glirio'r tir.

(b) Gofyn i gynrychiolydd Cymdeithas Pysgotwyr Bae Ceredigion gysylltu gyda'r pysgotwyr yn rhybuddio bod yn fwriad gan y Cyngor i glirio'r

safle ac y dylai unryw offer pysgota fod wedi ei gadwyn daclus ar y safle cyn cychwyn ar y gwaith clirio safle.

(dd) Mewn ymateb i ymholiad gan aelod ynglŷn â chynnal bynker Ail Ryfel Byd yn Trefeddian, awgrymwyd iddo drafod y mater ymhellach gyda'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig i gael manylion CADW sydd wedi ariannu cabannau yn y Friog.

(e) Wal y Cei

Adroddodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig fel a ganlyn:

- bod cynlluniau wedi eu cadarnhau
- rhagwelir posibilrwydd i ddechrau ar y gwaith yn 2018
- bod y wal bresennol wedi ei harchwilio gyda sicrwydd bod oddeutu 5 mlynedd yn weddill o'i hoes
- bod trafodaethau yn mynd rhagddynt gyda'r Goron
- bod elfen amgylcheddol yn parhau angen ei ddatrys
- ystyrir ail ran i'r cynllun sef wal Bae'r Eglwys a hyderir y gellir ariannu'r gwaith hwn hefyd
- bod cyfanswm y cynllun oddeutu £4m gyda 75% yn cael ei ariannu gan Lywodraeth Cymru
- holwyd a oedd ffynonellau eraill ar gael megis gan yr Outward Bound ond deallir ar lafar nad oedd cyfraniad ar gael
- hyderir y byddai gwybodaeth fwy cadarn ym mis Mawrth ynghyd a chyflwyno'r cynllun busnes

Mewn ymateb i ymholiad, cadarnhawyd y byddir yn ymgymryd â gwaith cynnal a chadw rhwng swyddfa'r Harbwr Feistr a'r Institiwt fel rhan o'r cynllun newidiadau.

Adroddodd y Cadeirydd y byddai'n gwneud fwy o ymholiadau ynglŷn â ffynhonnell ariannu o ystyried bod yr arian yn wreiddiol o gronfeydd strwythurol Ewrop. Tra bo'r 75% yn arian o'r Llywodraeth byddai'n rhaid sicrhau ffynonellau ar gyfer 25% sy'n weddill.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(f) Gorsaf y Bad Achub

Nodwyd gwerthfawrogiad a diolch am gydweithrediad y Bad Achub i'r gwaith o ymestyn yr orsaf sydd bellach wedi ei gwblhau ynghyd ag ail wynebu tir cyfagos sydd yn welliant i ddelwedd yr ardal.

Diolchodd y Cyng. Dave Williams am gefnogaeth y gymuned yn hyn o beth gan gynnwys y Clwb Hwyllo, Outward Bound, y Cyngor ac y bydd agoriad swyddogol i'w drefnu yn fuan. Fe fydd yn hwb enfawr i'r ardal gyda'r cwch newydd yn cyrraedd ar 28 Tachwedd ac yn weithredol o'r 1 Rhagfyr 2016.

Penderfynwyd: Derbyn a nodir' uchod.

(ff) Yng nghyd-destun ymgynghoriad Gwylwyr y Glannau, nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig os oedd unrhyw aelod yn awyddus i gyflwyno sylwadau bo'r wybodaeth ar gael ar y safle we, fel amlinellir yn yr adroddiad.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(g) Materion Ariannol

Tywysodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig yr Aelodau drwy'r fantolen ariannol gan nodi fel a ganlyn:

- bod tanwariant o £7,448 yng nghostau staff
- bod tanwariant o £2,039 yng nghostau tiroedd ac eiddo
- bod tanwariant o £70 yng nghostau cwch a cherbydau
- bod tanwariant o £2,404 yng nghostau offer a chelfi
- bod targed yr incwm yn fyr o £6,689

Nododd Mr James Bradbury-Willis y byddai'n trafod gyda'r Harbwr Feistr y posibilrwydd o hysbysebu angorfeydd ym mhamffled Aberdyfi i geisio denu mwy o incwm.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(ng) Ffioedd a thaliadau 2017/18

Nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig y byddir yn cynyddu'r ffioedd 2% ar gyfartaledd ar gyfer y flwyddyn ariannol 2017/18 er cwrdd â her gyllideb a tharged incwm y gwasanaeth.

Mewn ymateb i ymholiad, nododd aelod bod 2% yn gytbwys gyda ffioedd eraill.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(h) Digwyddiadau

Cymerodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig y cyfle i ddiolch i bawb a fu ynghlwm i drefniadau'r gweithgareddau yn Aberdyfi a calonogol ydoedd gweld cynifer o bobl yn mynychu ac yn mwynhau.

Nododd y Cadeirydd bod y gymuned yn hynod weithgar yn Aberdyfi a Thywyn gyda'r ddau bentref yn elwa o'i gilydd.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

6. UNRHYW FATER ARALL

Symud Tywod

Adroddodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod Ymgynghoriaeth Gwynedd yn ystyried y camau mwyaf addas a phriodol a ellir eu cymryd er ceisio datrys problemau sydd yn codi pan bydd tywod yn cael ei chwythu yn ystod misoedd y gaeaf..

Nododd y Cadeirydd y dylid pwysu'n gadarn ar Ymgynghoriaeth Gwynedd i symud tywod gan ei fod yn arwain at broblemau costus megis blocio draeniau a chreu llifogydd i fusnesau'r pentref.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol, amlygwyd y pwyntiau canlynol:

- Bod angen symud tywod yn enwedig os ceir stormydd o'r gorllewin
- Oni ellir gosod cyllideb hyblyg i'w ddefnyddio ar gyfer symud tywod pe byddai angen
- Ei bod yn bwysig atgyfnerthu'r twyni tywod gan eu bod yn bwysig i'r clwb golff rhag llifogydd

- Bod cynnydd enfawr yn y glaswellt “sbartina” i’r dwyrain o’r Afon Cletwr ar ochr Ceredigion o’r foryd a’i fod yn ymledu, yn casglu llaid ac yn creu twmpathau llaid
- Y gellir yn y cyfamser adeiladu wal dywod ychydig o fetrau mewn uchder i liniaru ychydig o’r broblem

Mewn ymateb i’r uchod, addawodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig y byddai’n cysylltu â’r swyddog perthnasol ac yn anfon y sylwadau a dderbynnir ganddo o’r rhesymau i Aelodau Pwyllgor Ymgynghorol.

Penderfynwyd: (a) Gofyn i’r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig drafod gyda Ymgynghoriaeth Gwynedd ei bwriad ac yn y cyfamser bod yr Harbwr Feistr yn trefnu gyda’r contractwr lleol i adeiladu wal dywod.

7. DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Penderfynwyd: Nodi y cynhelir nesaf y Pwyllgor Ymgynghorol ar 28 Chwefror 2017.

Dechreuodd y cyfarfod am 10.30 a.m. a daeth i ben am 12.30 p.m.

CADEIRYDD.